

Βρυξέλλες, 23 Ιουλίου 2025
(OR. en)

11888/25

UD 172
ECOFIN 1048
CRIMORG 143
DROIPEN 92
EF 251
ENFOCUSTOM 122

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	8 Ιουλίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 360 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1889/2005 σύμφωνα με το άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 360 final.

σνημμ.: COM(2025) 360 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.7.2025
COM(2025) 360 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1889/2005 σύμφωνα με το άρθρο 19 του εν λόγω κανονισμού

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι εγκληματίες σε ολόκληρη την Ευρώπη χρησιμοποιούν το χρηματοπιστωτικό σύστημα κατά τρόπο που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια της ΕΕ και των πολιτών της. Υπάρχουν δύο βασικοί τρόποι με τους οποίους οι εγκληματίες εκμεταλλεύονται το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Ο πρώτος συνίσταται στη λήψη των προϊόντων του εγκλήματος και στην επανεισαγωγή τους στη νόμιμη οικονομία (νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες). Ο δεύτερος συνίσταται στη διοχέτευση χρημάτων από τη νόμιμη οικονομία μέσω του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη χρηματοδότηση εγκληματικών δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο των δικτύων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τα ρευστά διαθέσιμα ⁽¹⁾ εξακολουθούν να κατέχουν εξέχουσα θέση σήμερα, σύμφωνα με την τελευταία αξιολόγηση της Ευρωπόλ για τις απειλές όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα το 2025.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1672 σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση ⁽²⁾ (στο εξής: κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων) θεσπίζει κανόνες για την προστασία της ΕΕ από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας από δόλιους φορείς που ενδέχεται να επιχειρήσουν να διασχίσουν τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ μεταφέροντας ρευστά διαθέσιμα ή να μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα με άλλα μέσα, προκειμένου να παρακάμψουν τους ελέγχους του επίσημου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τις παρατηρήσεις που συγκέντρωσε η Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Εκπληρώνει την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 19 του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού.

2. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1. Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ) και διεθνείς πτυχές

Ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων προβλέπει ελέγχους των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την ΕΕ. Αποτελεί μέρος του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της

⁽¹⁾ Για τον ορισμό των ρευστών διαθεσίμων, βλ. τμήμα 3.1. της παρούσας έκθεσης.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1889/2005 (ΕΕ L 284 της 12.11.2018, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1672/oj>).

χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ) και συμπληρώνει την οδηγία (ΕΕ) 2015/849 ⁽³⁾ και την οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 ⁽⁴⁾.

Επιπλέον, ο κανονισμός αποσκοπεί στην εφαρμογή της σύστασης 32 της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (στο εξής: FATF) σχετικά με τους μεταφορείς ρευστών διαθεσίμων. Ως μέλος της FATF, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δεσμευτεί να εφαρμόσει τις συστάσεις της FATF σχετικά με την ανάπτυξη και την προώθηση παγκόσμιων προτύπων πολιτικής για την ΚΕΧ/ΧΤ, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η νομοθεσία της ΕΕ για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων εφαρμόζεται από το 2005 ⁽⁵⁾. Επανεξετάστηκε μία φορά το 2018 προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ανάπτυξη διεθνών κανόνων και του πλαισίου ΚΕΧ/ΧΤ της ΕΕ, αλλά και για να αποτυπωθούν οι προτεραιότητες της Επιτροπής στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης του 2016 σχετικά με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2.2. Η νομοθεσία για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων

Ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων τέθηκε πλήρως σε εφαρμογή στις 3 Ιουνίου 2021 και συμπληρώθηκε περαιτέρω με:

- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/776 της Επιτροπής, της 11ης Μαΐου 2021, για τον καθορισμό υποδειγμάτων για ορισμένα έντυπα καθώς και τεχνικών κανόνων για την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση⁽⁶⁾·
- την εκτελεστική απόφαση C(2022)1801 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση μέτρων για την ομοιόμορφη εφαρμογή των ελέγχων με την καθιέρωση κοινών κριτηρίων και προτύπων κινδύνων συνδεδεμένων με κινήσεις ρευστών διαθεσίμων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση (δεν έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* λόγω του ευαίσθητου, μη διαβαθμισμένου χαρακτήρα της).

2.3. Πεδίο που καλύπτει η έκθεση

⁽³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/2024-07-09>).

⁽⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 284 της 12.11.2018, σ. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj>).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1889/oj>).

⁽⁶⁾ ΕΕ L 167 της 12.5.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/776/oj.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων, έως τον Ιούνιο του 2024, και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνει τακτικά από τα κράτη μέλη, πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.

Στην παρούσα έκθεση θα εξεταστούν όλα τα σημεία του άρθρου 19, και συγκεκριμένα αν:

- α) θα [πρέπει να] συμπεριληφθούν και άλλα περιουσιακά στοιχεία στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού·*
- β) η διαδικασία γνωστοποίησης για ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα είναι αποτελεσματική·*
- γ) θα [πρέπει να] αναθεωρηθεί το κατώτατο όριο για τα ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα·*
- δ) η ροή των πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 και η χρήση του τελωνειακού συστήματος πληροφοριών (CIS), ειδικότερα, είναι αποτελεσματικά ή αν υπάρχουν εμπόδια για την έγκαιρη και άμεση ανταλλαγή συμβατών και συγκρίσιμων πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, καθώς και με τις ΜΧΠ⁽⁷⁾· και*
- ε) οι κυρώσεις που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές και συνάδουν με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αν έχουν ισοδύναμο αποτρεπτικό αποτέλεσμα σε ολόκληρη την Ένωση για τυχόν παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού.*

Σύμφωνα με το άρθρο 19, η έκθεση περιλαμβάνει επίσης:

- α) συγκεντρωμένες πληροφορίες που έχουν ληφθεί από τα κράτη μέλη όσον αφορά ρευστά διαθέσιμα που συνδέονται με εγκληματικές δραστηριότητες οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης,*
- β) στοιχεία όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες.*

Η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο από την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού στις 3 Ιουνίου 2021 έως και τις 2 Ιουνίου 2024.

Η παρούσα έκθεση δεν καλύπτει την εκτελεστική απόφαση C(2022) 1801 της Επιτροπής σχετικά με την καθιέρωση κοινών κριτηρίων και προτύπων κινδύνων συνδεδεμένων με κινήσεις ρευστών διαθεσίμων, δεδομένου ότι πρόκειται για ευαίσθητο, μη διαβαθμισμένο έγγραφο που δεν έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, όπως αναφέρεται παραπάνω.

2.4. Μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτιση της έκθεσης

Η παρούσα έκθεση βασίζεται:

- στις απαντήσεις των κρατών μελών σε έρευνα της ΕΕ που καλύπτει όλες τις πτυχές της εφαρμογής του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων·
- στις πληροφορίες που παρέχονται από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών απόψεων με την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των συνεδριάσεων της ομάδας εμπειρογνομόνων για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων·
- στις πληροφορίες που παρέχονται από υπηρεσίες της Επιτροπής·

⁽⁷⁾ Μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

- σε στατιστικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα στη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του τελωνειακού συστήματος πληροφοριών (CIS) ⁽⁸⁾.
- στις πληροφορίες που παρέχονται από τις ΜΧΠ ⁽⁹⁾.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΡΕΥΣΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

3.1. Ο ορισμός των ρευστών διαθεσίμων

Τα «ρευστά διαθέσιμα» ορίζεται ότι περιλαμβάνουν τέσσερις κατηγορίες ⁽¹⁰⁾:

- τα μετρητά (τραπεζογραμμάτια και κέρματα)·
- τους διαπραγματεύσιμους τίτλους στον κομιστή (π.χ. ταξιδιωτικές επιταγές, επιταγές, γραμμάτια ή εντολές πληρωμής)·
- τα αγαθά που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας, όπως απαριθμούνται στο σημείο 1 του παραρτήματος Ι του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων (δηλαδή, κέρματα με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 90 % και ράβδοι χρυσού, όπως πλάκες, ψήγματα ή βώλοι με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 99,5 %)·
- τις προπληρωμένες κάρτες που είναι μη ονομαστικές κάρτες στις οποίες αποθηκεύεται ή μέσω των οποίων παρέχεται πρόσβαση σε νομισματική αξία ή κεφάλαια ⁽¹¹⁾.

3.2. Η υποχρέωση δήλωσης ρευστών διαθεσίμων (δήλωση ρευστών διαθεσίμων)

Η υποχρέωση δήλωσης επιβάλλεται στα φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται ή εξέρχονται από την ΕΕ ⁽¹²⁾ και μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 EUR μαζί τους, στις αποσκευές τους ή στο μεταφορικό μέσο. Το ύψος τους έχει καθοριστεί έτσι ώστε να μην περιορίζεται αδικαιολόγητα η ελεύθερη κυκλοφορία ούτε να επιβάλλεται υπερβολικός φόρτος στους πολίτες και στις αρχές λόγω των διοικητικών διατυπώσεων.

⁽⁸⁾ Το CIS περιλαμβάνει επίσης δεδομένα για υποθέσεις που συνδέονται με το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, καθώς ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων εξακολουθεί να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το άρθρο 5 και το παράρτημα 2 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία του πλαισίου του Ουίνδσορ.

⁽⁹⁾ Η υποχρέωση αναφοράς κάθε ύποπτης συναλλαγής στις ΜΧΠ έχει θεσπιστεί με την οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Οι ΜΧΠ θεσπίστηκαν για να λειτουργούν ως κέντρα αξιολόγησης των εν λόγω συναλλαγών, να συνεργάζονται με τους αντίστοιχους φορείς άλλων χωρών και, εφόσον απαιτείται, να επικοινωνούν με τις δικαστικές αρχές.

⁽¹⁰⁾ Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

⁽¹¹⁾ Μολονότι περιλαμβάνονται στον ορισμό των ρευστών διαθεσίμων που προβλέπεται στον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων, οι προπληρωμένες κάρτες δεν υπόκεινται επί του παρόντος στους κανόνες για τους ελέγχους των κινήσεων ρευστών διαθεσίμων λόγω του γεγονότος ότι το σχετικό σημείο του παραρτήματος Ι του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων αναφέρει: π.υ. (προς υπόμνηση).

⁽¹²⁾ Άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

Οι ενδιαφερόμενοι μεταφορείς υποχρεούνται να θέτουν τα ρευστά διαθέσιμα στη διάθεση των αρμόδιων αρχών για τη διεξαγωγή επιθεώρησης. Πρέπει να παρέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες, είτε γραπτώς είτε ηλεκτρονικά:

- πλήρη προσωπικά στοιχεία, όπως ονοματεπώνυμο, ιθαγένεια και ημερομηνία γέννησης του μεταφορέα, του κυρίου και του τελικού αποδέκτη των ρευστών διαθεσίμων·
- την αξία και τη φύση των ρευστών διαθεσίμων, την προέλευσή τους, την τελική χρήση τους και τον τρόπο μεταφοράς τους.

Η έννοια του «μεταφορέα» αποκλείει τους μεταφορείς που αναλαμβάνουν την επαγγελματική μεταφορά αγαθών ή προσώπων ⁽¹³⁾.

3.3. Η υποχρέωση δήλωσης ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων (δήλωση γνωστοποίησης)

Όσον αφορά τις κινήσεις **ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων** (δηλαδή, ρευστά διαθέσιμα που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση με αποστολές ταχυδρομικών δεμάτων, ταχυμεταφορών, ασυνόδευτων αποσκευών ή εμπορευμάτων σε εμπορευματοκιβώτια), οι αρμόδιες αρχές μπορούν να ζητήσουν από τον αποστολέα ή τον αποδέκτη ή τον εκπρόσωπό τους να υποβάλει δήλωση γνωστοποίησης, συστηματικά ή κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες. Η υποχρέωση γνωστοποίησης ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων υπόκειται σε κατώτατο όριο 10 000 EUR, ίδιο με αυτό που ισχύει για τα πρόσωπα που μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα.

3.4. Ποσά μικρότερα από το κατώτατο όριο

Ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων προβλέπει επίσης την καταχώριση πληροφοριών σχετικά με τις κινήσεις ρευστών διαθεσίμων κάτω από το καθορισμένο κατώτατο όριο, εάν υπάρχουν ενδείξεις σύνδεσης των εν λόγω κινήσεων με εγκληματική δραστηριότητα ⁽¹⁴⁾. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται στην αντίστοιχη ΜΧΠ και στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών.

3.5. Ικανότητα προσωρινής δέσμευσης ρευστών διαθεσίμων για περαιτέρω έρευνες

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες αρχές έχουν το δικαίωμα **να δεσμεύουν προσωρινά ρευστά διαθέσιμα** ⁽¹⁵⁾, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο:

- πρώτον, όταν δεν έχει τηρηθεί η υποχρέωση δήλωσης ή γνωστοποίησης ρευστών διαθεσίμων· και
- δεύτερον, όταν υπάρχουν ενδείξεις εγκληματικής δραστηριότητας, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού ή το αν τα ρευστά διαθέσιμα είναι συνοδευόμενα ή ασυνόδευτα.

Η περίοδος δέσμευσης περιορίζεται στο απολύτως ελάχιστο διάστημα που χρειάζονται άλλες αρμόδιες αρχές για να προσδιορίσουν αν συντρέχουν λόγοι για περαιτέρω ενέργειες, όπως έρευνες ή κατάσχεση των ρευστών διαθεσίμων βάσει άλλων νομικών μέσων. Η περίοδος αυτή καθορίζεται από τον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30

⁽¹³⁾ Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

⁽¹⁵⁾ Άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

ημέρες. Μπορεί να παραταθεί σε 90 ημέρες κατ' ανώτατο όριο σε συγκεκριμένες και δεόντως αξιολογηθείσες περιπτώσεις.

3.6. Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και με την Επιτροπή

Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική συνεργασία, ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων προβλέπει ότι **οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ανταλλάσσουν** τις ακόλουθες πληροφορίες: i) αυτεπάγγελτες δηλώσεις ⁽¹⁶⁾· ii) περιπτώσεις ποσών κάτω του κατώτατου ορίου· iii) δηλώσεις και δηλώσεις γνωστοποίησης, σε περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις ότι τα ρευστά διαθέσιμα συνδέονται με εγκληματική δραστηριότητα· και iv) ανωνυμοποιημένες πληροφορίες κινδύνων και τα αποτελέσματα της ανάλυσης κινδύνων.

Επιπλέον, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα ρευστά διαθέσιμα σχετίζονται με εγκληματική δραστηριότητα που θα μπορούσε να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, οι σχετικές πληροφορίες πρέπει επίσης να κοινοποιούνται στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

Στο πλαίσιο του CIS αναπτύχθηκε ειδική μονάδα για την εφαρμογή του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων και για την ανταλλαγή πληροφοριών. Την εν λόγω μονάδα διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

3.7. Πληροφορίες που πρέπει να αποστέλλονται στη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών (MXΠ)

Οι αρμόδιες αρχές που συλλέγουν πληροφορίες σύμφωνα με τον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων πρέπει να τις **αποστέλλουν εγκαίρως** στην εθνική MXΠ, ώστε να είναι δυνατές η περαιτέρω ανάλυση και η σύγκριση των πληροφοριών με άλλα δεδομένα, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849 ⁽¹⁷⁾.

3.8. Κυρώσεις

Για την **ενθάρρυνση της συμμόρφωσης** και την αποτροπή της καταστρατήγησης, το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν **κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης** των υποχρεώσεων υποβολής δήλωσης ή γνωστοποίησης ρευστών διαθεσίμων. Οι εν λόγω κυρώσεις δεν θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εν δυνάμει εγκληματική δραστηριότητα που συνδέεται με τα ρευστά διαθέσιμα, η οποία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω έρευνας και λήψης μέτρων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ⁽¹⁸⁾.

Οι εν λόγω κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές και να μην υπερβαίνουν τα απαιτούμενα όρια για την ενθάρρυνση της συμμόρφωσης. Οποιοσδήποτε

⁽¹⁶⁾ Δηλαδή, σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης δήλωσης συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων του άρθρου 3 ή της υποχρέωσης γνωστοποίησης ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων του άρθρου 4, οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν σε αυτεπάγγελτη δήλωση, γραπτώς ή σε ηλεκτρονική μορφή, η οποία περιλαμβάνει, στο μέτρο του δυνατού, τα απαραίτητα λεπτομερή στοιχεία.

⁽¹⁷⁾ Άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

⁽¹⁸⁾ Αιτιολογική σκέψη 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

κυρώσεις θεσπίζονται από κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν ισοδύναμο αποτρεπτικό αποτέλεσμα σε ολόκληρη την ΕΕ για τυχόν παραβιάσεις του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων.

3.9. Εναρμονισμένο έντυπο δήλωσης

Για να διασφαλιστούν η ομοιόμορφη εφαρμογή των ελέγχων και η αποτελεσματική επεξεργασία, διαβίβαση και ανάλυση των δηλώσεων από τις αρμόδιες αρχές, ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/776 της Επιτροπής καθορίζει υποδείγματα για:

- τη δήλωση ρευστών διαθεσίμων και το σχετικό πρόσθετο φύλλο·
- τη δήλωση γνωστοποίησης ρευστών διαθεσίμων και το σχετικό πρόσθετο φύλλο·
- το έντυπο για υπηρεσιακή χρήση (που πρέπει να συμπληρώνεται και να επισυνάπτεται στις αυτεπάγγελτες δηλώσεις σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3), την καταχώριση πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 και τις δηλώσεις που λαμβάνονται βάσει των άρθρων 3 και 4 όταν υπάρχουν ενδείξεις εγκληματικής δραστηριότητας·
- τη διαβίβαση ανωνυμοποιημένων πληροφοριών κινδύνων και των αποτελεσμάτων της ανάλυσης κινδύνων.

3.10. Εκστρατείες ενημέρωσης

Με στόχο την **ευαισθητοποίηση** σχετικά με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων, τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή, πρέπει να εκπονήσουν κατάλληλο ενημερωτικό υλικό σχετικά με την υποχρέωση δήλωσης ή γνωστοποίησης ρευστών διαθεσίμων ⁽¹⁹⁾.

3.11. Βασικές καινοτομίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1672

Οι βασικές καινοτομίες του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων είναι οι εξής:

- **διευρυμένος ορισμός των ρευστών διαθεσίμων**, ώστε να καλύπτει επίσης τα αγαθά που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας (χρυσός) και τις προπληρωμένες κάρτες τόσο για τα συνοδευόμενα όσο και για τα ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα (σε εμπορευματικές και ταχυδρομικές αποστολές)·
- **αύξηση της ανταλλαγής πληροφοριών** μεταξύ των αρμόδιων αρχών και μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των ΜΧΠ·
- πρόβλεψη για χρήση του **συστήματος ΤΠ** για τις εν λόγω ανταλλαγές·
- οι εξουσίες που ανατίθενται στις αρμόδιες αρχές να ενεργούν στην περίπτωση χαμηλότερων ποσών ρευστών διαθεσίμων, εάν υποπτεύονται ότι **συνδέονται με εγκληματικές δραστηριότητες**·
- οι εξουσίες που ανατίθενται στις αρμόδιες αρχές να απαιτούν από τον αποστολέα ή τον αποδέκτη (ή αντιπρόσωπό του) να υποβάλει **δήλωση γνωστοποίησης** για τα ρευστά διαθέσιμα που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση με αποστολές ταχυδρομικών δεμάτων, ταχυμεταφορών, ασυνόδευτων αποσκευών ή εμπορευμάτων σε εμπορευματοκιβώτια (κινήσεις ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων).

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΡΕΥΣΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

4.1. Εκστρατείες ενημέρωσης

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, διοργάνωσε ευρεία ενημερωτική εκστρατεία σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση για να υποστηρίξει την εφαρμογή του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων και να ενημερώσει το κοινό της ΕΕ και τους ταξιδιώτες στην ΕΕ σχετικά με τις υποχρεώσεις τους.

Η Επιτροπή διέθεσε σε όλα τα κράτη μέλη ειδικό υλικό της εκστρατείας, συμπεριλαμβανομένων ενημερωτικών δελτίων, ενημερωτικών γραφημάτων, αφισών και ταινιών μικρού μήκους που είχαν υποτιτλιστεί στη σχετική γλώσσα. Όλο το υλικό μεταφράστηκε σε 30 γλώσσες ⁽²⁰⁾ για να εξασφαλιστεί ευρεία κάλυψη ⁽²¹⁾.

4.2. Συνοδευόμενα ρευστά διαθέσιμα

Κατά την περίοδο που καλύπτει η παρούσα έκθεση υποβλήθηκαν 310 042 δηλώσεις ρευστών διαθεσίμων. 23 097 υποθέσεις με παραβάσεις κοινοποιήθηκαν στη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ (δηλαδή υποθέσεις στις οποίες είτε δεν υποβλήθηκε δήλωση είτε οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν ήταν ελλιπείς ή εσφαλμένες ή υπήρχαν ενδείξεις ότι τα ρευστά διαθέσιμα σχετίζονταν με εγκληματική δραστηριότητα).

Η διαδικασία δήλωσης των συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων εφαρμόστηκε από όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα στατιστικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται στο διάγραμμα 2 του παραρτήματος Α. Για την περίοδο 2022-2023, η Πολωνία, η Γερμανία και η Γαλλία αντιπροσώπευαν το 57 % των υποθέσεων συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων που αναφέρθηκαν.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, τα κράτη μέλη θεωρούν ότι η διαδικασία δήλωσης ρευστών διαθεσίμων είναι αποτελεσματική και την αξιολόγησαν θετικά (το 65 % την αξιολόγησε ως πολύ καλή, το 30 % ως καλή και το 5 % ως μέτρια).

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες συμφώνησαν επί των ακόλουθων σημείων.

- Ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων παρέχει στις τελωνειακές αρχές την εξουσία να σταματούν και να δεσμεύουν ρευστά διαθέσιμα όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα ρευστά διαθέσιμα σχετίζονται με εγκληματικές δραστηριότητες.
- Η διαδικασία δήλωσης είναι αξιόπιστη σε σχέση με τον εντοπισμό διασυνοριακών κινήσεων ρευστών διαθεσίμων.
- Η διαδικασία δήλωσης δίνει τη δυνατότητα στις τελωνειακές αρχές να συλλέγουν πληροφορίες για τον εντοπισμό παράνομων κινήσεων ρευστών διαθεσίμων. Το ευρύ φάσμα των συλλεγόμενων πληροφοριών είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για μεταγενέστερες έρευνες.

⁽²⁰⁾ AR, BG, CH, CS, DA, DE, EL, EN, ES, ET, FI, FR, GA, HI, HR, HU, IT, JP, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, RU, SE, SK, SL, TR.

⁽²¹⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, το ενημερωτικό δελτίο [Εξοικειωθείτε με τους πρόσφατους κανόνες ελέγχου ρευστών διαθεσίμων](#).

Ωστόσο, δύο κράτη μέλη παρατήρησαν ότι η διαδικασία θα μπορούσε να βελτιωθεί· ένα από αυτά ανέφερε συγκεκριμένα την κακή ποιότητα των δεδομένων που παρέχουν οι μεταφορείς στις οικείες δηλώσεις ρευστών διαθεσίμων.

4.3. Ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα

Κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρούσα έκθεση υποβλήθηκαν 6 532 δηλώσεις γνωστοποίησης ρευστών διαθεσίμων και 102 παραβάσεις που σχετίζονται με την εν λόγω διαδικασία κοινοποιήθηκαν στη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+. Υπήρχαν 6 κράτη μέλη που δεν καταχώρισαν δηλώσεις γνωστοποίησης ρευστών διαθεσίμων για την περίοδο από το 2022 έως το 2023 (Βέλγιο, Ιρλανδία, Μάλτα, Σλοβενία, Φινλανδία, Σουηδία).

Τα περισσότερα από τα κράτη μέλη που απάντησαν στην έρευνα είχαν ουδέτερη έως θετική άποψη για τη διαδικασία γνωστοποίησης ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων (6 την αξιολόγησαν ως καλή, 11 ως μέτρια και 3 ως κακή). Θεωρούν ότι καθιστά δυνατό τον καλύτερο έλεγχο των κινήσεων ρευστών διαθεσίμων και ότι λειτουργεί αποτελεσματικά. Ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν την άποψη ότι η διαδικασία είναι αποτελεσματική, καθώς βασίζεται σε ανάλυση κινδύνων και όχι στην υποχρεωτική υποβολή της δήλωσης γνωστοποίησης ρευστών διαθεσίμων.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη εξέφρασαν τις ακόλουθες τρεις επιφυλάξεις.

- Η διαδικασία γνωστοποίησης ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων είναι διοικητικά περίπλοκη.
- Η προθεσμία των 30 ημερών για την υποβολή της δήλωσης γνωστοποίησης κατόπιν αιτήματος των τελωνειακών αρχών είναι υπερβολικά μεγάλη.
- Η ανάλυση κινδύνων πρέπει να βελτιωθεί ώστε να είναι αποτελεσματική.

Ένα κράτος μέλος παρατήρησε ότι το γεγονός ότι η γνωστοποίηση ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων γίνεται μόνο κατόπιν αιτήματος και δεν είναι υποχρεωτική σε όλες τις περιπτώσεις καθιστά τους τελωνειακούς ελέγχους δυσκολότερους. Το εν λόγω κράτος μέλος προσέθεσε επίσης ότι, κατά την άποψή του, τα αριθμητικά στοιχεία που απορρέουν από διεθνείς ενέργειες καταδεικνύουν ότι ο κίνδυνος μεταφοράς ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων με ταχυδρομικές αποστολές, ταχυδρομικά δέματα και ταχυμεταφορές είναι μικρότερος από ό,τι είχε υποθεθεί αρχικά.

4.4. Χρήση μονάδας «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS από τις αρμόδιες αρχές

Οι αρμόδιες αρχές αποστέλλουν τις σχετικές πληροφορίες που πρέπει να καταχωρίζονται στο CIS με τον ακόλουθο τρόπο:

- α) διά της μη αυτόματης καταχώρισης των πληροφοριών μέσω της διαδικτυακής διεπαφής χρήστη του CIS, ή
- β) διά της εξαγωγής των πληροφοριών από το/τα οικείο/-α εθνικό/-ά σύστημα/-τα και της εισαγωγής τους στο CIS με χρήση του μορφότυπου δεδομένων XML του CIS, ή
- γ) διά της σύνδεσης του/των οικείο/-ων εθνικού/-ών συστήματος/-ων απευθείας στο CIS μέσω διεπαφής μεταξύ συστημάτων που παρέχει το CIS.

Οι τελωνειακές διοικήσεις 11 κρατών μελών έχουν συνδέσει τα εθνικά τους συστήματα απευθείας με το CIS μέσω διεπαφής μεταξύ συστημάτων που παρέχεται από το CIS (Βέλγιο, Βουλγαρία, Εσθονία, Ελλάδα, Γαλλία, Λετονία, Μάλτα, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σουηδία). Δύο κράτη μέλη (Τσεχία και Γερμανία), μολονότι έχουν λάβει πρόσβαση μέσω αυτής της διεπαφής

μεταξύ συστημάτων, δεν έχουν χρησιμοποιήσει το σύστημα έως τώρα. Πράγματι, η Γερμανία δήλωσε ότι επί του παρόντος χρησιμοποιεί αρχείο Excel που έχει αναπτυχθεί σε ομοσπονδιακό επίπεδο για την υποβολή δεδομένων για τα ρευστά διαθέσιμα. Ωστόσο, επί του παρόντος η Γερμανία αναπτύσσει αυτόματη πρόσβαση. Η Τσεχία απάντησε ότι η σύνδεση μεταξύ του εθνικού της συστήματος και του CIS δεν ήταν ακόμη διαθέσιμη κατά τον χρόνο της έρευνας.

Όσον αφορά τις ανταλλαγές δεδομένων μέσω του CIS, τα κράτη μέλη που συμμετείχαν στην έρευνα ανέφεραν τη γενικά θετική εμπειρία τους από την ανταλλαγή δεδομένων (βλ. διάγραμμα 4 στο παράρτημα Β). Θεωρούν ότι η μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ αποτελεί «εύχρηστο σύστημα», το οποίο καθιστά δυνατή την ομαλή επεξεργασία των δεδομένων. Ένα κράτος μέλος δήλωσε ότι η μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ αποτελεί σημαντική πηγή πληροφόρησης για τον εντοπισμό και την ανάλυση περιπτώσεων για τις οποίες υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ότι είχαν αντιμετωπίσει προκλήσεις κατά τη μεταφορά πληροφοριών από τα εθνικά τους συστήματα στο CIS. Δύο κράτη μέλη επισήμαναν ότι, όταν διαπιστώνουν παραβάσεις, τα δεδομένα πρέπει να εισάγονται με μη αυτόματο τρόπο δύο φορές αντί να διαβιβάζονται αυτόματα από τη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ στη μονάδα «Απάτη» του CIS+. Η Επιτροπή έχει επίγνωση του ζητήματος αυτού, το οποίο εμποδίζει την εφαρμογή της έννοιας της «μίας κατάσχεσης/μίας έκθεσης». Η δυσκολία απορρέει από το γεγονός ότι οι δύο μονάδες βασίζονται σε διαφορετικές νομικές βάσεις. Οι προσπάθειες για την επίλυση του βρίσκονται σε εξέλιξη.

Επιπλέον, τρία κράτη μέλη (Ισπανία, Ιταλία και Σλοβενία) εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την άμεση διαβίβαση συγκεκριμένων πληροφοριών στη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+, λόγω εσωτερικών τεχνικών ζητημάτων. Και τα τρία ανέφεραν ότι καταβάλλουν προσπάθειες για την εξεύρεση λύσης.

4.5. Πρόσβαση των ΜΧΠ στα δεδομένα

Η έρευνα έδειξε ότι, παρόλο που ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων προβλέπει σαφώς ότι η διαβίβαση πληροφοριών από τις εθνικές ΜΧΠ πρέπει να πραγματοποιείται μέσω της μονάδας «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ ⁽²²⁾, δεν έχουν ακόμη πρόσβαση σε αυτήν όλες οι ΜΧΠ των κρατών μελών. Πράγματι, κατά τον χρόνο της έρευνας μόνο 20 κράτη μέλη είχαν πρόσβαση.

Από τα κράτη μέλη των οποίων οι ΜΧΠ δεν έχουν πρόσβαση στη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+:

- 3 κράτη μέλη εξήγησαν ότι επί του παρόντος διαμόρφωναν τη σύνδεση με τη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+·
- 1 κράτος μέλος εξήγησε ότι, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, η τελωνειακή του διοίκηση ανταλλάσσει πληροφορίες με τη ΜΧΠ βάσει του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων μέσω εθνικού εργαλείου·
- 1 κράτος μέλος εξήγησε ότι, λόγω τεχνικών ζητημάτων, η εθνική ΜΧΠ αδυνατεί να έχει πρόσβαση στα δεδομένα του CIS.

⁽²²⁾ Το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 προβλέπει ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να αποστέλλουν στις ΜΧΠ πληροφορίες σχετικά με τις δηλώσεις ρευστών διαθεσίμων, τις δηλώσεις γνωστοποίησης, τις αυτεπάγγελτες δηλώσεις και τα ποσά κάτω του κατώτατου ορίου για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι σχετίζονται με εγκληματική δραστηριότητα μέσω της μονάδας «Ρευστά διαθέσιμα» που είναι διαθέσιμη στο CIS.

4.6. Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν σαφή διάκριση μεταξύ των κυρώσεων που επιβάλλονται αποκλειστικά για τη μη δήλωση ή τη μη γνωστοποίηση ρευστών διαθεσίμων βάσει του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων και των κυρώσεων που μπορούν να επιβάλλουν για εγκληματικές δραστηριότητες. Όλα τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με την υποχρέωση δήλωσης συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων ή την υποχρέωση γνωστοποίησης ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων.

Στο πλαίσιο των διαφόρων εθνικών νομοθεσιών, έχουν θεσπιστεί διάφορες κυρώσεις. Ορισμένα κράτη μέλη (Βέλγιο, Τσεχία, Δανία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Μάλτα, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία) έχουν θεσπίσει μόνο διοικητικές κυρώσεις, χωρίς να επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις (βλ. πίνακα 1 στο παράρτημα Β). Οι διοικητικές κυρώσεις συνίστανται σε:

- ποσό που πρέπει να κατασχεθεί, με καθορισμένο ελάχιστο και μέγιστο ύψος·

και/ή

- πρόστιμο, με καθορισμένο ελάχιστο και μέγιστο ύψος·

και/ή

- καθορισμένο ποσοστό του ποσού άνω των 10 000 EUR που πρέπει να κατασχεθεί, υπό ειδικούς όρους που προβλέπονται στον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων·

και/ή

- πρόστιμο, το ύψος του οποίου εξαρτάται από τη νομική κατηγορία ή το νομικό καθεστώς του προσώπου.

Η Βουλγαρία, η Εσθονία, η Λετονία, η Λιθουανία, οι Κάτω Χώρες και η Πορτογαλία επιβάλλουν τόσο ποινικές όσο και διοικητικές κυρώσεις. Δύο κράτη μέλη (Ιρλανδία και Κύπρος) επιβάλλουν μόνο ποινικές κυρώσεις.

4.7. Ανταλλαγές πληροφοριών με τρίτες χώρες

Τα κράτη μέλη ή η Επιτροπή μπορούν, στο πλαίσιο της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής, να αποστέλλουν σε τρίτες χώρες τις ακόλουθες πληροφορίες, κατόπιν γραπτής έγκρισης από την αρμόδια αρχή που έλαβε αρχικά τις πληροφορίες, εφόσον η εν λόγω διαβίβαση συμμορφώνεται με το σχετικό εθνικό και ενωσιακό δίκαιο σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες:

α) τις αυτεπάγγελτες δηλώσεις που συντάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3·

β) τις πληροφορίες που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 6·

γ) τις δηλώσεις που παραλαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4, σε περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις ότι τα ρευστά διαθέσιμα συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Επιπλέον, κάθε τέτοια διαβίβαση πληροφοριών από τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή.

Σύμφωνα με την έρευνα, συνολικά 85 ανταλλαγές πληροφοριών με τρίτες χώρες πραγματοποιήθηκαν από 7 κράτη μέλη από την έναρξη εφαρμογής του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Πάνω από 90 % των ανταλλαγών πραγματοποιήθηκαν με την Ουκρανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Μικρότερος αριθμός ανταλλαγών πραγματοποιήθηκε με το Καζακστάν, την Τουρκία και τις Ηνωμένες Πολιτείες —βλ. διάγραμμα 5 στο παράρτημα Β.

4.8. Ρευστά διαθέσιμα που σχετίζονται με εγκληματικές δραστηριότητες οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ

Σύμφωνα με τον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα ρευστά διαθέσιμα σχετίζονται με εγκληματική δραστηριότητα που θα μπορούσε να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, οι πληροφορίες που καταχωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές διατίθενται στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στην Ευρωπόλ, εφόσον έχουν αρμοδιότητα να ενεργήσουν, και ύστερα στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών. Ως οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ νοούνται «όλα τα έσοδα, έξοδα και στοιχεία του ενεργητικού που είτε καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και τους προϋπολογισμούς των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών που έχουν ιδρυθεί βάσει των Συνθηκών, καθώς και τους προϋπολογισμούς υπό τη διαχείριση και τον έλεγχό τους, είτε αποκτώνται μέσω αυτών των προϋπολογισμών ή οφείλονται σε αυτούς» ⁽²³⁾.

14 κράτη μέλη ανέφεραν 23 τέτοιες υποθέσεις στην Επιτροπή για την περίοδο αναφοράς. Όλες οι υποθέσεις αφορούν συνοδευόμενα ρευστά διαθέσιμα και κατανέμονται σχεδόν ισότιμα μεταξύ υποθέσεων που αφορούν ρευστά διαθέσιμα που εισέρχονται στην ΕΕ (11 υποθέσεις) και υποθέσεων ρευστών διαθεσίμων που εξέρχονται από την ΕΕ (12 υποθέσεις).

4.9. Αναγκαίες βελτιώσεις στην εφαρμογή ορισμένων μέτρων από τα κράτη μέλη

- Οι ΜΧΠ ορισμένων κρατών μελών εξακολουθούν να μην έχουν πρόσβαση στη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ ή δεν τη χρησιμοποιούν για τη διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών. Η κατάσταση αυτή εγείρει ορισμένες ανησυχίες, καθώς συνιστά μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τον στόχο της, δεδομένου ότι η ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται εκτός του προβλεπόμενου νομοθετικού πλαισίου. Η Επιτροπή έχει υπενθυμίσει επανειλημμένα στα κράτη μέλη την απαίτηση συμμόρφωσης με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672.
- Όσον αφορά τις κυρώσεις, με βάση τις τελευταίες εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης της FATF, οι κυρώσεις ορισμένων κρατών μελών δεν είναι επαρκώς αποτρεπτικές. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) εξέτασε τους εθνικούς μηχανισμούς κυρώσεων που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1889/2005. Το αντίθετο πρόβλημα, δηλαδή οι υπερβολικές κυρώσεις, αποτελεί

⁽²³⁾ Άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

επίσης πηγή ανησυχίας. Σύμφωνα με την απόφασή του στην υπόθεση C-255/14 ⁽²⁴⁾, το ΔΕΕ έκρινε ότι πρόστιμο ίσο με το 60 % του ποσού των μη δηλωθέντων ρευστών διαθεσίμων άνω των 50 000 EUR δεν φαίνεται να είναι αναλογικό, δεδομένου ότι το εν λόγω πρόστιμο υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την εν λόγω υποχρέωση και για την επίτευξη των σκοπών του εν λόγω κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη νομολογία αυτή, καθώς και τις εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης της FATF.

- Μόλις πρόσφατα τα κράτη μέλη κοινοποίησαν στην Επιτροπή τη δική τους ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες, κατόπιν ειδικού αιτήματος της Επιτροπής. Η Επιτροπή έχει υπενθυμίσει επανειλημμένα στα κράτη μέλη την υποχρέωσή τους να κοινοποιούν αμέσως κάθε ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτη χώρα. Για τη διευκόλυνση των κοινοποιήσεων από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή έχει καταρτίσει και κοινοποιήσει κοινό υπόδειγμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε προαιρετική βάση· αυτό ήδη χρησιμοποιείται από ορισμένα κράτη μέλη.
- Όσον αφορά την υποχρεωτική υποβολή εκθέσεων σχετικά με υποθέσεις που θα μπορούσαν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, οι πληροφορίες που υπέβαλαν τα κράτη μέλη ήταν είτε εσφαλμένες είτε ελλιπείς. Η υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη για τις εν λόγω υποθέσεις πρέπει να βελτιωθεί.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΡΕΥΣΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

5.1. Πεδίο: ανάλυση άλλων περιουσιακών στοιχείων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να συμπεριληφθούν

5.1.1. Αποτελέσματα της έρευνας για τον ορισμό των ρευστών διαθεσίμων

Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για την τροποποίηση του παραρτήματος I έχει ανατεθεί στην Επιτροπή. Αυτό οφείλεται σε δύο λόγους και συγκεκριμένα: i) για άμεση προσαρμογή στις μελλοντικές αλλαγές των διεθνών προτύπων της FATF· και ii) για να αποτραπεί η καταστρατήγηση του κανονισμού μέσω της εξάρτησης από αγαθά που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας ή από προπληρωμένες κάρτες. Στο πλαίσιο της έρευνας, τα κράτη μέλη ρωτήθηκαν σχετικά με τα πλεονεκτήματα της συμπερίληψης άλλων περιουσιακών στοιχείων στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. 14 από τα 20 κράτη μέλη που συμπλήρωσαν την έρευνα απάντησαν ότι ο κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτονται επί του παρόντος από τον ορισμό είναι επαρκής. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη υπέβαλαν προτάσεις για τροποποιήσεις του καταλόγου (βλ. διάγραμμα 6 στο παράρτημα Β). Οι εν λόγω προτεινόμενες τροποποιήσεις εξετάζονται στα πέντε σημεία που ακολουθούν.

- 4 κράτη μέλη πρότειναν να προστεθούν οι προπληρωμένες κάρτες.
- 6 κράτη μέλη πρότειναν να προστεθούν και άλλα αγαθά που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας, όπως πολύτιμοι λίθοι, πολύτιμα μέταλλα και

⁽²⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουλίου 2015, Robert Michal Chmielewski κατά Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága, υπόθεση C-255/14, ECLI:EU:C:2015:475.

κράματα, καθώς και «είδη πολυτελείας» υψηλής αξίας, όπως ρολόγια χεριού, κοσμήματα ή πολύτιμα μέταλλα (π.χ. λευκόχρυσος) και λίθοι (π.χ. διαμάντια).

- 1 κράτος μέλος πρότεινε να προστεθούν τα κρυπτονομίσματα ⁽²⁵⁾.
- 1 κράτος μέλος πρότεινε να συμπεριληφθεί ο άργυρος/χαλκός με τους ίδιους όρους που ισχύουν επί του παρόντος για την περιεκτικότητα σε χρυσό.
- 2 κράτη μέλη πρότειναν να καταργηθεί ο όρος που περιορίζει την εφαρμογή του κανονισμού στα κέρματα και τις ράβδους χρυσού με περιεκτικότητα σε χρυσό που υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο ποσοστό και να χρησιμοποιείται αντ' αυτού η αξία του χρυσού ως μόνη σχετική προϋπόθεση (ίση ή μεγαλύτερη των 10 000 EUR).

Ένα κράτος μέλος δήλωσε ότι η προσθήκη προπληρωμένων καρτών θα μπορούσε να συμβάλει στον εντοπισμό και στην καταπολέμηση των τάσεων του λαθρεμπορίου. Ωστόσο, σύμφωνα με το συγκεκριμένο κράτος μέλος, η εν λόγω προσθήκη στο παράρτημα Ι θα πρέπει να γίνει μόνο μετά από κατάλληλες διαβουλεύσεις μεταξύ των 27 κρατών μελών και σαφείς κατευθυντήριες γραμμές που θα αναπτυχθούν σε επίπεδο ΕΕ.

Όσον αφορά τα στοιχεία υψηλής αξίας, ένα κράτος μέλος δήλωσε ότι τα στοιχεία αυτά διευκολύνουν επίσης τη διασυνοριακή διακίνηση παράνομων κεφαλαίων, καθώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως υποκατάστατο νομίσματος. Ωστόσο, δεν έχει πραγματοποιηθεί ειδική μελέτη ή ανάλυση της δυνητικής συνάφειας των τελωνειακών ελέγχων βάσει του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων σχετικά με αυτό το είδος απάτης.

5.1.2. Ανάλυση των προπληρωμένων καρτών και των αγαθών που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας

α) Ανάλυση από την Επιτροπή και την Ευρωπόλ

Η Επιτροπή πιστεύει ότι δεν υπάρχουν σαφή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο ορισμός των ρευστών διαθεσίμων πρέπει να τροποποιηθεί. Η άποψη αυτή βασίζεται στις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της υπερεθνικής αξιολόγησης κινδύνων σχετικά με τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που επηρεάζει την ενιαία αγορά και σχετίζεται με διασυνοριακές δραστηριότητες.

Σύμφωνα με την Ευρωπόλ, οι προπληρωμένες κάρτες χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη διαφόρων οικονομικών και χρηματοοικονομικών εγκλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η απειλή προέρχεται κυρίως από προπληρωμένες κάρτες «ανοικτού βρόχου», οι οποίες πωλούνται στο διαδίκτυο, σε ταχυδρομεία και τοπικά καταστήματα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως συνήθεις χρεωστικές ή πιστωτικές κάρτες. Η Ευρωπόλ θεωρεί ότι οι προπληρωμένες κάρτες είναι προϊόντα υψηλού κινδύνου, καθώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανώνυμα στο διαδίκτυο ή σε υπεράκτιες δικαιοδοσίες για την πραγματοποίηση πληρωμών στην ΕΕ. Επιπλέον, δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί στον αριθμό των καρτών που μπορεί να αγοράσει ένα πρόσωπο ή στα πρόσωπα που δικαιούνται να αγοράσουν κάρτα.

⁽²⁵⁾ Αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672: «Παρά το υψηλό επίπεδο κινδύνου που ενέχουν τα εικονικά νομίσματα, όπως αποδεικνύεται στην έκθεση της Επιτροπής της 26ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την εκτίμηση των κινδύνων που συνεπάγονται για την εσωτερική αγορά η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και οι οποίοι συνδέονται με διασυνοριακές δραστηριότητες, οι τελωνειακές αρχές δεν είναι αρμόδιες για την παρακολούθησή τους».

Η αξιολόγηση απειλών σχετικά με τα χρηματοοικονομικά και οικονομικά εγκλήματα 2023 ⁽²⁶⁾ παρέχει δύο παραδείγματα χρήσης προπληρωμένων καρτών για παράνομους σκοπούς.

Στο πρώτο παράδειγμα, οι προπληρωμένες κάρτες χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη ρομαντικής απάτης. Στο δεύτερο παράδειγμα, μαζί με τα κρυπτοκουπόνια, οι προπληρωμένες κάρτες χρησιμοποιούνται για τη διοχέτευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες σε πλατφόρμες τυχερών παιχνιδιών σε κρυπτονομίσματα που φιλοξενούνται σε δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ όπου είναι δύσκολο να εντοπιστούν οι συναλλαγές.

Παρά το γεγονός ότι οι προπληρωμένες κάρτες είναι γνωστές ως μέθοδος πληρωμής υψηλού κινδύνου στο πλαίσιο της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η Επιτροπή και η Ευρωπόλ δεν ανέφεραν περιπτώσεις παράνομης χρήσης προπληρωμένων καρτών που συνεπάγονται τη διασυνοριακή φυσική μετακίνηση προσώπων ή τη μεταφορά από ταχυμεταφορείς ή σε δέματα.

β) Ανάλυση από τις ΜΧΠ των κρατών μελών

Οι ΜΧΠ των κρατών μελών ρωτήθηκαν επίσης αν υπήρχαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι προπληρωμένες κάρτες ή τα αγαθά που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας (εξαιρουμένων των κερμάτων με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 90 % και των ράβδων χρυσού με περιεκτικότητα σε χρυσό τουλάχιστον 99,5 %) χρησιμοποιούνται ευρέως για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Εφόσον οι ΜΧΠ πίστευαν πράγματι ότι υπήρχαν τέτοια αποδεικτικά στοιχεία, ρωτήθηκαν τι είδους αποδεικτικά στοιχεία είχαν βρει και για ποια είδη προπληρωμένων καρτών και αγαθών.

Οι ΜΧΠ εννέα κρατών μελών υπέβαλαν απαντήσεις. Με βάση τις απαντήσεις τους, δεν υπάρχουν σαφή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι προπληρωμένες κάρτες χρησιμοποιούνται εκτενώς για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και ιδίως στο πλαίσιο προσώπων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την ΕΕ. Επιπλέον, δήλωσαν ότι στην πράξη είναι δύσκολο να διακριθεί μια προπληρωμένη κάρτα από άλλα είδη χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών.

Όσον αφορά τα αγαθά που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας, οι ΜΧΠ επισήμαναν ότι οι ταξιδιώτες στην ΕΕ ενίοτε δεν δηλώνουν είδη υψηλής αξίας, όπως ρολόγια πολυτελείας, κοσμήματα, διαμάντια και πορτοφόλια καθολικού κρυπτονομισμάτων. Αυτό γίνεται για να αποφευχθεί η καταβολή δασμών και φόρων προστιθέμενης αξίας κατά την εισαγωγή και συνιστά φοροδιαφυγή, η οποία διαφέρει από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Συνεπώς, θα πρέπει να διενεργηθεί διεξοδική αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων της συμπερίληψης αυτών των ειδών περιουσιακών στοιχείων στο παράρτημα Ι, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων τελωνειακών ελέγχων.

5.2. Κατώτατο όριο για τα ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα

Στο πλαίσιο της έρευνας, τα κράτη μέλη ρωτήθηκαν επίσης αν θεωρούν κατάλληλο το οικονομικό κατώτατο όριο των 10 000 EUR για τα ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα (βλ. διάγραμμα 7 στο παράρτημα Β).

⁽²⁶⁾ Βλ. [The Other Side of the Coin: An Analysis of Financial and Economic Crime | Europol](#) (Η άλλη όψη του νομίσματος: Ανάλυση χρηματοοικονομικών και οικονομικών εγκλημάτων).

Από τα 20 κράτη μέλη που συμμετείχαν στην έρευνα, μόνο 14 απάντησαν στην ερώτηση αυτή. Το 95 % εξ αυτών έκρινε ότι το κατώτατο όριο ήταν κατάλληλο και άρα δεν χρειαζόταν να επανεξεταστεί.

Σημείωσαν επίσης ότι το κατώτατο όριο είναι ευρέως γνωστό σε όλους τους αντίστοιχους φορείς και τόνισαν ότι, για τα χρηματικά ποσά κάτω του κατώτατου ορίου, ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων προβλέπει τις απαραίτητες διατάξεις για την καταχώριση των σχετικών πληροφοριών και τη δέσμευση των ρευστών διαθεσίμων για περαιτέρω διερεύνηση εάν υπάρχουν ενδείξεις εγκληματικής δραστηριότητας.

Επομένως, υπήρξε γενική συμφωνία για τη διατήρηση του ισχύοντος κατώτατου ορίου.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας και τις άλλες πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη και τις υπηρεσίες της Επιτροπής, ο κανονισμός για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων λειτουργεί αποτελεσματικά προς την επίτευξη των στόχων του.

Τα κράτη μέλη τον θεωρούν σημαντικό νομικό μέσο για τον έλεγχο της φυσικής κίνησης των ρευστών διαθεσίμων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Οι ροές πληροφοριών πραγματοποιούνται μέσω της μονάδας «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+, ενώ συγκρίσιμες πληροφορίες ανταλλάσσονται εγκαίρως απευθείας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και με τις ΜΧΠ. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά τη χρήση του συστήματος CIS σε ορισμένα κράτη μέλη.

Η διαδικασία γνωστοποίησης για τα ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα που θεσπίστηκε πρόσφατα λειτουργεί ικανοποιητικά.

Προς το παρόν δεν υπάρχει ανάγκη αναθεώρησης του κατώτατου ορίου ή συμπερίληψης άλλων περιουσιακών στοιχείων στο παράρτημα Ι του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά τις νέες τάσεις όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και την πιθανή χρήση άλλων αγαθών που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας και προπληρωμένων καρτών ως μέσου παράκαμψης της υποχρέωσης δήλωσης. Από αυτή την πρώτη αξιολόγηση δεν προκύπτει καμία ανάγκη τροποποίησης του ισχύοντος πλαισίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α — ΕΤΗΣΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΡΕΥΣΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

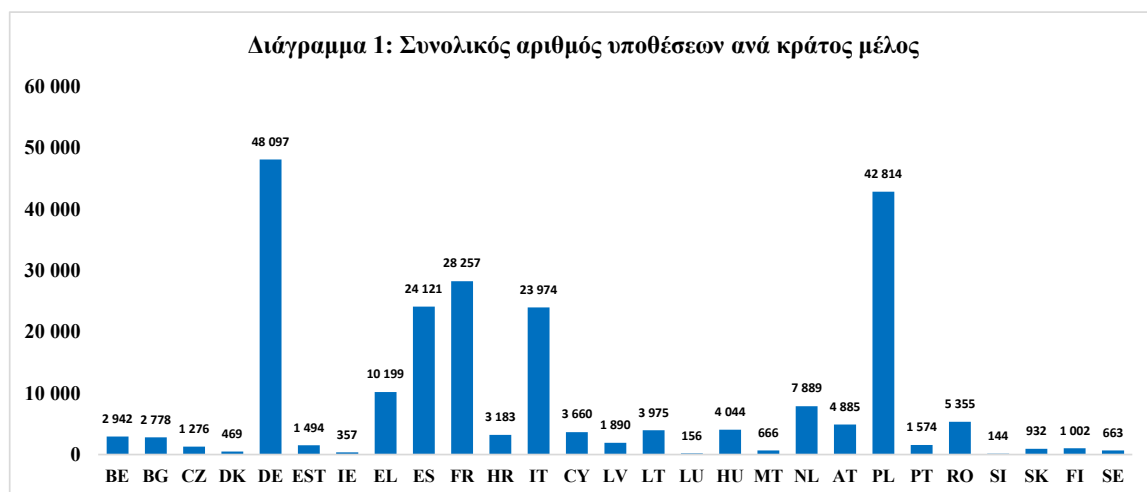
Τα ακόλουθα διαγράμματα ελέγχου των ρευστών διαθεσίμων βασίζονται στα εξής:

— δεδομένα που αντλήθηκαν από τη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ κατά τον χρόνο της έρευνας,

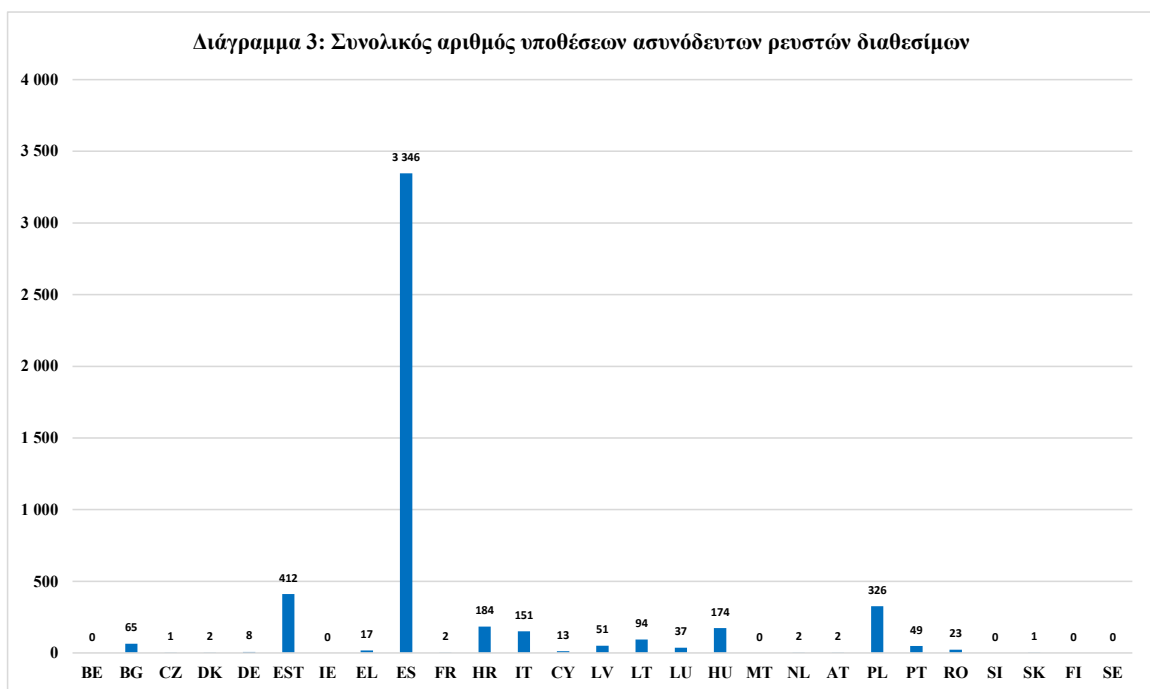
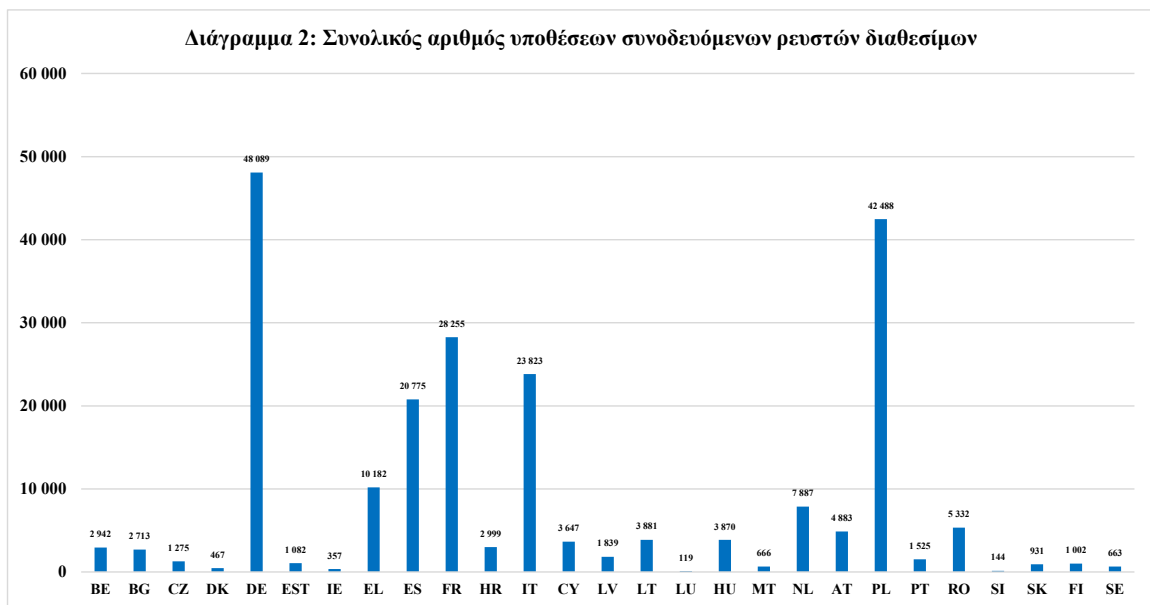
— δεδομένα που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη τα οποία εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την άμεση διαβίβαση συγκεκριμένων πληροφοριών στη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ λόγω εσωτερικών τεχνικών ζητημάτων.

Καλύπτουν τις περιόδους μεταξύ 1/1/2022 και 31/12/2023.

Στο διάγραμμα 1 παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός των υποθέσεων ρευστών διαθεσίμων που διεκπεραιώθηκαν στα σύνορα της ΕΕ. Για την περίοδο αναφοράς (1/1/2022-31/12/2023), εντοπίστηκαν 226 796 υποθέσεις από τις αρμόδιες αρχές που είναι εξουσιοδοτημένες να εφαρμόσουν τον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Αυτό περιλαμβάνει υποθέσεις με και χωρίς παράβαση.

Στα διαγράμματα 2 και 3 παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός υποθέσεων ανά κράτος μέλος για τα συνοδευόμενα ρευστά διαθέσιμα (διάγραμμα 2) και τα ασυνόδευτα ρευστά διαθέσιμα (διάγραμμα 3) για την περίοδο αναφοράς (1/1/2022-31/12/2023).

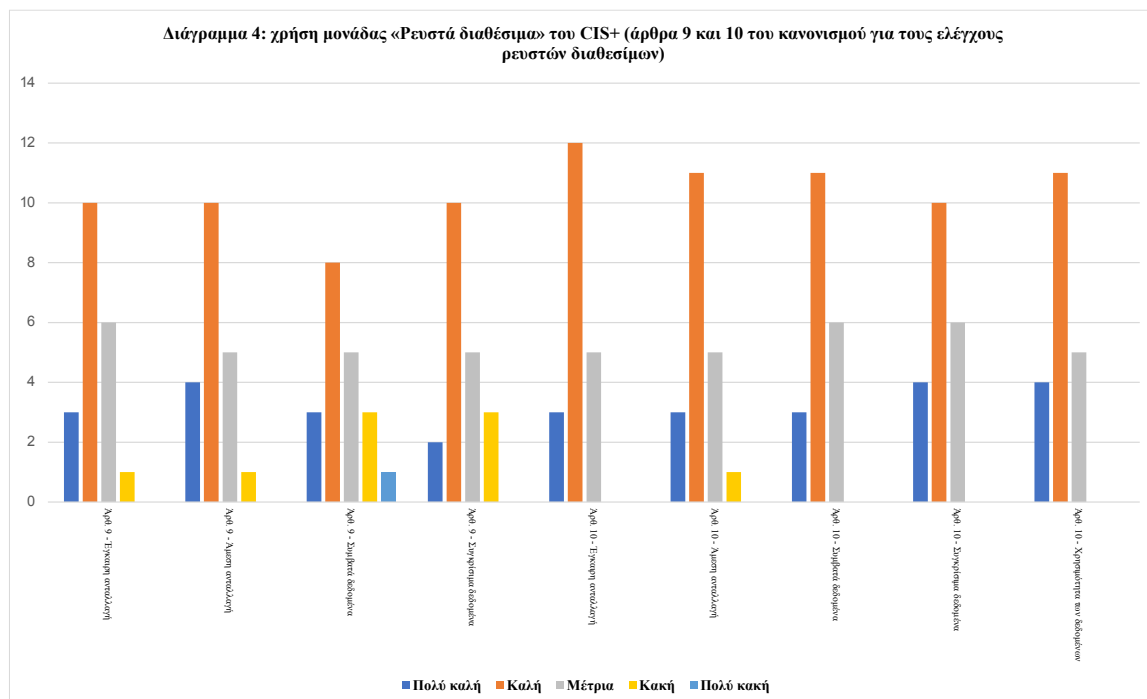
Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ του συνολικού αριθμού των υποθέσεων των συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων (221 836), συμπεριλαμβανομένων των παραβάσεων, και του συνολικού αριθμού των υποθέσεων των ασυνόδευτων ρευστών διαθεσίμων (4 960 συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων με παραβάσεις).

Η Επιτροπή δημοσιεύει ετησίως στατιστικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την ΕΕ. Οι εν λόγω εκθέσεις είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της TAXUD, όπου διατίθενται επίσης γενικές πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων: [Έλεγχοι ρευστών διαθεσίμων — Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\)](#).

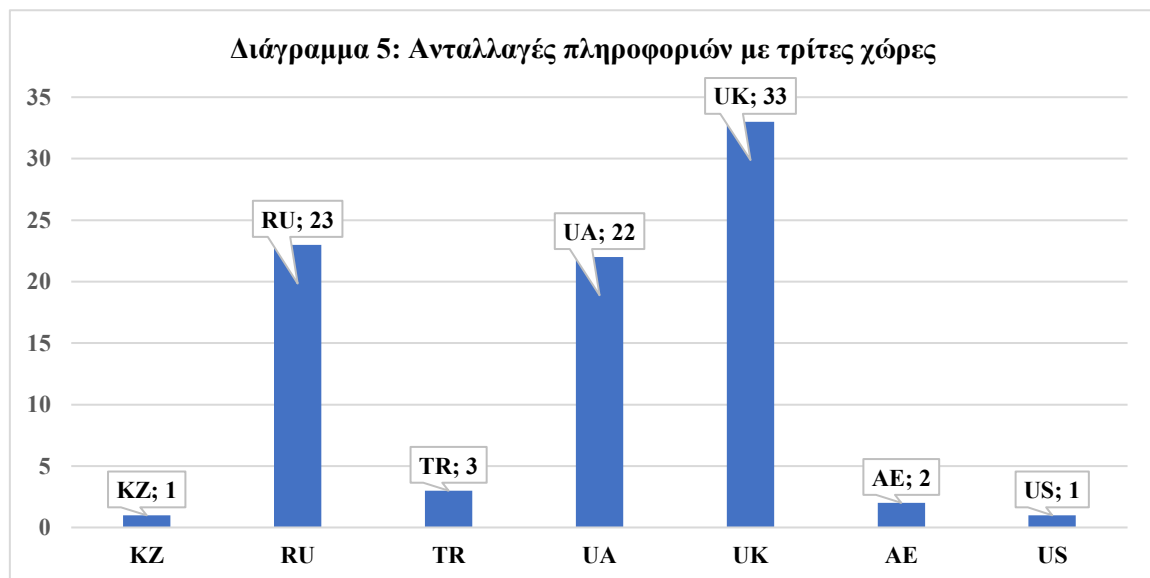
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β — ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Τα παρακάτω διαγράμματα αντιπροσωπεύουν μια επιλογή των απαντήσεων που έδωσαν τα κράτη μέλη.

Στο διάγραμμα 4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη που συμμετείχαν στην έρευνα. Η αξιολόγηση δείχνει τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη έκριναν την εφαρμογή των άρθρων 9 και 10 του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Γενικά, τα κράτη μέλη είχαν θετική εμπειρία από την ανταλλαγή δεδομένων μέσω της μονάδας «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+. Λίγα μόνο από αυτά βαθμολόγησαν συγκεκριμένες πτυχές της εμπειρίας τους από τη μονάδα «Ρευστά διαθέσιμα» του CIS+ ως ανεπαρκείς ή πολύ ανεπαρκείς.

Στο διάγραμμα 5 παρουσιάζεται ο αριθμός των ανταλλαγών πληροφοριών με τρίτες χώρες για υποθέσεις που αφορούν ρευστά διαθέσιμα. Οι περισσότερες ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών βάσει του άρθρου 11 πραγματοποιήθηκαν με το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ουκρανία και τη Ρωσία. Αναφέρθηκαν επίσης ορισμένες ανταλλαγές με την Τουρκία, τις Ηνωμένες Πολιτείες, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Καζακστάν (μόνο το 8,23 % των συνολικών ανταλλαγών με τρίτες χώρες).

Στον πίνακα 1 συνοψίζονται τα διάφορα συστήματα κυρώσεων που θέσπισαν τα κράτη μέλη για να συμμορφωθούν με το άρθρο 14 του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Τα περισσότερα κράτη μέλη επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις.

Πίνακας 1: Συστήματα κυρώσεων των κρατών μελών βάσει του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων

Κυρώσεις	Κράτη μέλη	Είδος κυρώσεων
Διοικητικές	BE, CZ, DK, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, HU, MT, AT, PL, RO, SI, SK, FI, SE	- κατάσχεση συγκεκριμένου ποσού, με καθορισμένο ελάχιστο και/ή μέγιστο ύψος και/ή - επιβολή προστίμου, με καθορισμένο ελάχιστο και/ή μέγιστο ποσό και/ή - κατάσχεση ποσού άνω των 10 000 EUR, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και/ή - ποσοστό του συνολικού ποσού των μη δηλωθέντων ρευστών διαθεσίμων ή του ποσού που υπερβαίνει το κατώτατο όριο και/ή - πρόστιμο, το ύψος του οποίου εξαρτάται από τη νομική κατηγορία/καθεστώς του προσώπου (νομικό πρόσωπο, ατομική επιχείρηση ή αυτοαπασχολούμενος, φυσικό πρόσωπο)

Κυρώσεις	Κράτη μέλη	Είδος κυρώσεων
Διοικητικές και ποινικές	BG, EST, LV, LT, NL, PT	- ποσοστό της αξίας των μη δηλωθέντων ρευστών διαθεσίμων ή πρόστιμο ή κατασχεθέν ποσό (με καθορισμένα ελάχιστα και/ή ανώτατα όρια) και/ή - φυλάκιση, ανάλογα με τις περιστάσεις
Ποινικές	CY, IE	- φυλάκιση σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης δήλωσης ή - πρόστιμο

Στο διάγραμμα 6 συνοψίζονται οι προτάσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη σχετικά με την ανάγκη τροποποίησης του παραρτήματος I του κανονισμού για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Από τα 14 κράτη μέλη που συμπλήρωσαν την έρευνα, το 43 % υποστηρίζει την πρόταση για την προσθήκη άλλων αγαθών που χρησιμοποιούνται ως ιδιαίτερα ρευστοποιήσιμα μέσα αποθήκευσης αξίας και το 29 % υποστηρίζει την πρόταση για την προσθήκη προπληρωμένων καρτών.

Στο διάγραμμα 7 παρουσιάζονται οι απαντήσεις των κρατών μελών στην έρευνα σχετικά με το κατώτατο όριο των 10 000 EUR που προβλέπεται στον κανονισμό για τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων. Υπάρχει γενική συμφωνία ότι το ισχύον κατώτατο όριο είναι αποτελεσματικό και θα πρέπει να παραμείνει το ίδιο (95 % θετικές απαντήσεις).

Διάγραμμα 7: Αξιολόγηση του ισχύοντος κατώτατου ορίου από τα κράτη μέλη

